

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРОТЕХНОЛОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ

ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ ТА БІЗНЕСУ

Кафедра «Підприємництво, торгівля та біржова
діяльність»

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

ДО ВИКОНАННЯ І ЗАХИСТУ ДИПЛОМНИХ РОБІТ
У ГАЛУЗІ ЗНАНЬ 07 «УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ»
ДЛЯ ЗДОБУВАЧІВ СТУПЕНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ «МАГІСТР»
зі спеціальності: 076 «Підприємництво, торгівля та біржова
діяльність»

**ЕФЕКТИВНИЙ РОЗВИТОК, ІННОВАЦІЇ,
ОБГРУНТУВАННЯ ГОСПОДАРСЬКИХ РІШЕНЬ**

Мелітополь, 2018

Методичні рекомендації для виконання і захисту дипломних робіт у галузі знань 07 «Управління та адміністрування» для здобувачів ступеня вищої освіти «*Магістр*» зі спеціальності: 076 “Підприємництво, торгівля та біржова діяльність” за темами: ефективний розвиток, інновації, обґрунтування господарських рішень – Таврійський державний агротехнологічний університет, 2018. – 52 с.

Розробник:

к.е.н., доцент кафедри економіки підприємств Тебенко В.М.

Рецензент:

к.е.н., доцент кафедри Маркетингу Шквиря Н.О.

ЗМІСТ

	Стор
Вступ	4
Загальні положення	4
Мета та сутність дипломної роботи	5
Принципи організації підготовки та завдання дипломної роботи	7
Стадії та етапи виконання дипломної роботи	9
Вибір напрямку дослідження і затвердження теми дипломної роботи	11
Об'єкт дипломної роботи	12
Структура, обсяг та зміст дипломної роботи	13
Загальні вимоги до реферату	17
Порядок виконання дипломної роботи	19
Оформлення дипломної роботи	20
Наукове керівництво над виконанням дипломних робіт	20
Відгук на дипломну роботу	21
Рецензування дипломної роботи	22
Підготовка дипломної роботи до захисту	24
Захист дипломної роботи	24
Критерії оцінювання дипломної роботи	25
Тематика дипломних робіт	27
Орієнтовний зміст дипломних робіт	28
Методичні вказівки до виконання дипломних робіт	32

ВСТУП

Зміна пріоритетів розвитку національної економіки вимагає адекватних заходів щодо покращення забезпечення підприємств, організацій та установ висококваліфікованими кадрами економічного профілю. Розвиток ринкової економіки в Україні має супроводжуватись поглибленням теоретичних та практичних знань випускників навчальних закладів з обраного напрямку навчання.

Система вищої освіти в Україні є багатоступеневою. Одним із кваліфікаційних рівнів освіти є магістр. Магістр здобуває спеціальні знання та уміння, певний досвід їх застосування для вирішення складних професійних завдань, передбачених для посад економістів підприємств та організацій основних галузей економіки країни.

Ці рекомендації можуть надати допомогу студентам спеціальності «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» щодо організації виконання дипломної роботи магістра, розуміння завдань, змісту, структури, правил оформлення та представлення її до захисту.

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Магістр – це кваліфікація фахівця освітнього рівня «повна вища освіта». Отримання рівня магістра базується на основі наявного освітньо-кваліфікаційних рівнів «бакалавр» («спеціаліст») однойменної спеціальності.

Магістерська підготовка за галуззю знань «Управління та адміністрування» для здобувачів ступеня вищої освіти «*Магістр*» зі спеціальності: 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»

забезпечує здобуття повної вищої освіти. Підготовка магістрів проводиться за освітньо-професійною програмою, яка зорієнтована на підготовку фахівців для роботи як в державних та недержавних установах,

організаціях і підприємствах, так і науково-дослідних та навчальних закладах.

Для проходження державної атестації випускники готують дипломну роботу на здобуття кваліфікації магістра з економіки. Підготовка і захист дипломної роботи є кінцевим етапом навчального процесу після засвоєння освітньо-кваліфікаційної програми підготовки бакалавра (спеціаліста) та магістра, комплексу спеціальних гуманітарних, природничо-наукових і спеціальних соціально-економічних дисциплін та практичної підготовки.

МЕТА ТА СУТНІСТЬ ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ

Дипломна робота магістра є кваліфікаційним документом, на підставі якого Державна екзаменаційна комісія визначає рівень теоретичної підготовки випускника, його готовність до самостійної роботи за фахом і приймає рішення про присвоєння йому відповідної кваліфікації.

Дипломна робота магістра – це самостійне теоретико-прикладне дослідження студента. Вона має містити глибокий аналіз діяльності конкретного об'єкта дослідження, теоретичне осмислення актуальної соціально-економічної проблеми, а також обґрунтований варіант практичного її розв'язання.

Підготовка дипломної роботи магістра переслідує навчальну, дослідну та оціночну мету.

Навчальна мета полягає у:

- поглибленні, систематизації, закріпленні студентом теоретичних і практичних знань, виробленні умінь застосовувати їх при вирішенні конкретних практичних завдань;
- закріпленні володіння системним підходом, сучасною методологією, методичним апаратом, інструментарієм та технологічними прийомами обґрунтування управлінських рішень, впровадження

рекомендацій на конкретних об'єктах господарювання.

Дослідна мета направлена на :

- здобуття і поглиблення навичок самостійної роботи з науковими, методичними, законодавчими та інструктивними матеріалами;
- розвиток вмінь у проведенні наукового пошуку і узагальненні різних методичних підходів та концепцій;
- пошук та розвиток сучасних наукових досягнень у певному напрямку економічної науки та уміння їх самостійно застосовувати при вирішенні прикладних проблем на сучасних господарюючих суб'єктах.

Оціночна мета пов'язана з:

- виявленням здібностей студента підбирати, систематизувати та аналізувати необхідну інформацію про діяльність об'єкту дослідження, проведення його економічної діагностики;
- виявленням уміння студента застосувати набуті знання при розв'язанні конкретних економічних задач на підприємствах та в організаціях;
- оцінкою ступеня підготовки випускника до самостійної практичної діяльності в умовах трансформації економічних відносин, сучасного виробництва, прогресу науки, техніки та культури та присвоєнням йому відповідної кваліфікації.

Сутність дипломної роботи магістра

За сутністю дипломна робота рівня підготовки магістра зі спеціальності «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» є підсумковою кваліфікаційною роботою та завершеним самостійним науковим дослідженням однієї з актуальних проблем, що стосуються економіки підприємств, організацій та установ. Вона відіграє роль кваліфікаційного документа, на підставі якого Державна екзаменаційна комісія (ДЕК) визначає рівень кваліфікації випускника, оволодіння ним теоретичними знаннями, набуття практичних навичок розробки раціональних управлінських рішень в конкретних соціально-економічних умовах

діяльності підприємств, організацій та установ.

Зміст роботи та рівень її захисту є одним із основних критеріїв для оцінки якості реалізації відповідної освітньо-професійної програми підготовки магістра з економіки.

Магістерська робота повинна також включати апробацію отриманих результатів і висновків не менш як одним із наступних способів:

- доповідей на наукових конференціях (не нижче університетського рівня як внутрішніх, так і зовнішніх);
- публікацій (як мінімум однієї) в наукових журналах і збірниках.

ПРИНЦИПИ ОРГАНІЗАЦІЇ ПІДГОТОВКИ ТА ЗАВДАННЯ ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ

Принципи організації підготовки дипломної роботи магістра.

Основними принципами при підготовці та виконанні дипломної роботи магістра з економіки є:

- обов'язковість написання дипломної роботи магістра;
- особиста відповідальність студента;
- самостійність виконання дипломної роботи;
- ініціативність та добровільність студента у виборі напрямку дослідження;
- інтегрованість висвітлення досліджуваних питань дипломної роботи із суміжними дисциплінами, передбаченими навчальним планом;
- обов'язковість виконання роботи на матеріалах конкретного об'єкта дослідження;
- корисність та практична цінність матеріалів дослідження;
- індивідуальність консультування студента та контроль керівником виконання поставлених завдань;
- оформлення роботи у відповідності до встановлених вимог;

- публічність захисту дипломної роботи.

Дотримання цих принципів створює передумови для якісного написання дипломної роботи та успішного її захисту.

Основними завданнями дипломної роботи магістра є:

- узагальнення та поглиблення теоретичних та методологічних знань з обраної теми дослідження;
- застосування методичних положень та проведення економічного дослідження підприємства з використанням сучасних методів та інструментарію;
- оцінка та розробка альтернативних підходів щодо вирішення поставлених проблем;
- наукове та практичне обґрунтування запропонованих рішень.

Дипломна робота магістра виконується кожним студентом самостійно. За всі відомості, викладені в дипломній роботі, обґрунтованість і достовірність висновків та положень, що в ній захищаються, несе відповідальність безпосередньо автор – майбутній фахівець.

Дипломна робота магістра має:

- засвідчити рівень теоретичної та практичної підготовки студента до професійної діяльності, передбаченої освітньо-кваліфікаційною характеристикою магістра напряму «Економіка і підприємництво»;
- відобразити вміння студента ставити проблемні питання, визначати їх актуальність, формулювати мету та завдання дослідження, оцінювати соціально-економічні процеси в суспільстві, критично аналізувати літературні джерела, обґрунтувати власні узагальнення, висновки і пропозиції;
- продемонструвати рівень оволодіння сучасними методиками досліджень та обробки статистичних та інших фактичних матеріалів;
- показати рівень засвоєння теоретичних знань і вміння застосовувати їх при розв'язанні практичних проблем, робити висновки, вносити пропозиції та розробляти практичні рекомендації.

Виконання і захист дипломної роботи магістра є кінцевим етапом процесу здобуття повної вищої освіти та отримання кваліфікації магістра.

СТАДІЇ ТА ЕТАПИ ВИКОНАННЯ ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ

Процес виконання дипломної роботи магістра можна поділити на три стадії – підготовчу, основну та заключну, кожна з яких складається з ряду етапів та робіт.

Підготовча стадія передбачає:

- визначення напрямку дослідження;
- вибір теми дослідження;
- підбір об'єкту дослідження;
- затвердження теми дипломної роботи;
- складання та погодження плану роботи;
- складання та погодження графіку виконання дипломної роботи.

Основна стадія виконання роботи включає:

- підбір та обробка літературних джерел;
- проведення досліджень;
- написання дипломної роботи;
- оформлення дипломної роботи;
- попередній захист.

Заклучна стадія полягає у:

- отриманні відгуку керівника;
- проходженні рецензування;
- підготовці до захисту роботи;
- публічному захисті дипломної роботи.

Зміст основних етапів виконання магістерської дипломної роботи розкривається нижче.

При виконанні магістерської роботи слід уникати таких типових

ПОМИЛОК:

- зміст роботи не відповідає плану магістерської роботи або не розкриває тему повністю чи її частини;
- зміст розділів (підрозділів) не відбиває реальну проблемну ситуацію, стан об'єкта дослідження;
- безсистемний виклад матеріалу, повторення одних і тих самих положень;
- логічні помилки, невміння виокремити головне;
- мета дослідження не пов'язана з проблемою, сформульована абстрактно і не відбиває специфіки об'єкта та предмета дослідження;
- автор не виявив самостійності, робота є компіляцією або плагіатом;
- не зроблено глибокого і всебічного аналізу чинних нормативних документів, нової спеціальної літератури з теми дослідження;
- кількість використаних джерел є недостатньою для всебічного вивчення теми або переважно використовувались підручники, а не спеціальна наукова література;
- поверхово висвітлено стан практики, невдало поєднано теорію з практикою;
- кінцевий результат не відповідає меті дослідження, висновки не відповідають поставленим завданням або тексту роботи;
- у роботі немає посилань на першоджерела або вказані не ті, з яких запозичено матеріал;
- бібліографічний опис джерел у списку використаної літератури наведено довільно, без дотримання вимог державного стандарту;
- наведено таблиці, діаграми, схеми, які не складені самостійно, а запозичені з підручника, навчального посібника, монографії або наукової статті;
- обсяг та оформлення роботи не відповідають вимогам, робота виконана неохайно, з помилками.

ВИБІР НАПРЯМУ ДОСЛІДЖЕННЯ І ЗАТВЕРДЖЕННЯ ТЕМИ ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ

Вибір напрямку дослідження здійснюється, виходячи із наукових інтересів студента та тематики дослідження випускаючої кафедри. При цьому студентам надається право самостійно вибирати напрям своєї дипломної роботи.

При виборі теми слід виходити з її актуальності, наявності власних наукових напрацювань та перспектив своєї професійної орієнтації. Необхідно також враховувати наявний досвід, можливості отримання необхідної статистичної та іншої практичної інформації, що відповідає фаху і відображає специфіку об'єкта дослідження (організації, підприємства, установи), на матеріалах якого вона буде розроблятися, власні науково-практичні інтереси, можливість ефективного використання економічної інформації щодо досліджуваного об'єкта та результатів, отриманих в роботі.

У процесі визначення теми дипломної роботи магістра потрібно керуватись переліком орієнтовних тем дипломних робіт, що пропонуються кафедрою економіки підприємств та відповідають плану її наукових досліджень.

Тема дипломної роботи може бути запропонована студенту призначеним науковим керівником роботи. Студент може запропонувати власну тему роботи, обґрунтувавши її актуальність та узгодивши її з науковим керівником.

Якщо кілька студентів однієї групи або потоку мають спільні інтереси, вони можуть взяти для розробки комплексну тему, для чого потрібні відповідні рішення керівника (керівників), завідувача випускаючої кафедри та декана факультету.

Вибір теми повинен бути здійснений вчасно, не пізніше встановленого відповідним положенням терміну.

Обрані студентами теми дипломних робіт узгоджуються з науковими керівниками, які передають їх на розгляд та затвердження випускаючої кафедри – економіки підприємства.

Зміни формулювання тем дипломних робіт допускаються тільки у виняткових випадках з відповідним обґрунтуванням та не пізніше, ніж за три місяці до визначеного терміну подання завершеної роботи. Такі зміни погоджуються з науковим керівником, керівництвом кафедри та факультету і оформляються відповідним наказом. Після цього керівник видає студенту завдання на виконання дипломної роботи і погоджує з ним календарний графік її виконання.

Порушення термінів виконання дипломної роботи є підставою для можливого перенесення захисту роботи на наступний навчальний рік.

ОБ'ЄКТ ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ

Об'єкт дослідження – частина об'єктивної реальності, процес або явище, що породжує проблемну ситуацію і обране для вивчення. Як правило, об'єкт дослідження визначають як коло конкретних суспільних відносин, що буде досліджуватись у роботі.

Об'єктами спостереження дипломної роботи магістра зі спеціальності «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» можуть бути:

1. Підприємства або фірми будь-яких організаційно-правових форм району та підприємства значних розмірів чи їх структурні підрозділи, що належать до АПК.
2. Науково-дослідні, проектно-конструкторсько-технологічні та інші науково-технічні організації та їх підрозділи, що сприяють розвитку аграрних підприємств.
3. Інвестиційні, страхові, посередницькі, фінансові, консалтингові, маркетингові компанії та фірми, а також біржі, фонди, комерційні банки та інші організації інфраструктури аграрного ринку.

Даний перелік не обмежує перелік можливих об'єктів спостереження дипломної роботи магістра. При виборі об'єкта спостереження важливо, щоб технологія виробництва продукції, виконання робіт або надання послуг були добре знайомі студенту.

Для магістерської дипломної роботи бажано аналізувати підприємства, установи чи організації району (області) або досліджувати одне підприємство, значне за розміром чи значенням у виробництві певного виду продукції.

СТРУКТУРА, ОБСЯГ ТА ЗМІСТ ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ

Дипломна робота магістра повинна мати чітку та логічну побудову, послідовність та завершеність. Рекомендований обсяг дипломної роботи магістра має становити 100-110 аркушів друкарського тексту формату А-4.

Титульний лист дипломної роботи магістра оформляється за зразком. На початку роботи приводиться завдання на виконання дипломної роботи та календарний графік її виконання.

За структурою дипломна робота магістра складається з таких частин:

- анотація;
- зміст;
- вступ, орієнтовно 3-5 % від обсягу роботи;
- розділ 1 (теоретична частина), орієнтовно 20-25 % від обсягу роботи;
- розділ 2 (аналітична або дослідницька частина), орієнтовно 25-30 % від обсягу роботи;
- розділ 3 (конструктивна частина) – 30-35%;
- висновки та пропозиції (заклучна частина), орієнтовно 3-5 % від обсягу роботи;
- список використаних джерел;
- додатки (таблиці, схеми, діаграми, тощо).

Зміст (1-2 сторінки) відображає назви розділів та підрозділів, які тісно пов'язані з назвою теми дипломної роботи, але дослівно не повторює її. Зміст роботи повинен розкривати суть вибраної теми, структуру та складність проблеми, прийняту логіку дослідження. У змісті надають найменування розділів, підрозділів, пунктів, а також номери відповідних початкових сторінок, починаючи зі вступу і закінчуючи списком літератури і додатками. Заголовки змісту повинні точно повторювати заголовки по тексту дипломної роботи. Усі заголовки у змісті починаються з великої літери, крапка в кінці не ставиться. Останнє слово кожного заголовку подовжується крапками з відповідним номером сторінки у крайньому правому положенні в рядку.

У *вступі* (до 3 сторінок) обґрунтовується актуальність обраної теми, характеризується стан проблеми, формулюється її мета, подається наукове та практичне значення, розкривається завдання дослідження, визначається об'єкт, предмет, методи та інформаційна база дослідження, інформується про апробацію роботи на практиці, наводяться дані щодо участі автора в конференціях, колоквіумах, круглих столах та щодо публікацій за темою магістерської роботи.

Розділ 1 (20-25 сторінок) основної частини складається з 3 підрозділів теоретичного характеру. В цьому розділі слід викласти суть досліджуваної проблеми та ступінь її сучасної розробки, узагальнення існуючих концепцій, визначити дискусійні аспекти, невирішені питання і проблеми теоретичного, методичного та прикладного характеру, розглянути еволюцію підходів до їх вирішення, викласти теоретичні основи обраної теми. Перший розділ є основою для розробки прикладних аспектів обраної теми, які студент повинен викласти в подальших розділах дипломної роботи магістра.

Розділ 2 (25-30 сторінок) включає 3-4 підрозділи аналітичного характеру на матеріалах конкретних об'єктів спостереження. В ньому має бути надана коротка організаційно-економічна характеристика об'єкта дослідження, умови господарювання, сучасні проблеми розвитку, результати аналізу та оцінки систематизованих матеріалів щодо його діяльності та галузі,

до яких він відноситься.

Аналітичний матеріал повинен включати два напрями:

Перший – загальні, виробничі, організаційні, економічні, фінансові, маркетингові та інші характеристики об'єкту дослідження, тобто цей напрямок передбачає загальну характеристику діяльності підприємства, фірми, організації.

Другий – поглиблений аналіз досліджуваної проблеми. Проводиться аналіз ефективності виробництва, управління підприємством відповідно до теми магістерської роботи, класифікуються переваги, недоліки, пояснюється вплив на основні показники господарчої діяльності підприємств, організацій чи установ.

Базовий аналітичний матеріал, проміжні розрахунки та отримані кількісні результати мають бути подані у розроблених в другому розділі (або у винесених в додатки) таблицях, рисунках, графіках, діаграмах тощо.

На основі обробки та узагальнення аналітичних матеріалів студент повинен виявити і відобразити у дипломній роботі сучасні тенденції та характер впливу зовнішніх та внутрішніх чинників на зміну режиму функціонування господарюючих суб'єктів. Досить важливим є те, що узагальнення теоретичних концепцій та висновки, що сформульовані студентом на базі вивчення наукової літератури і викладені у першому розділі, повинні бути підтверджені конкретним практичним матеріалом у другому розділі.

Розділ 3 – (30-55 сторінок) складається з 3-4 підрозділів рекомендаційного характеру, розроблених на матеріалах аналізу конкретних об'єктів дослідження та викладених у другому розділі роботи. Третій розділ має містити обґрунтовані пропозиції щодо вдосконалення процесів, явищ, об'єктів дослідження, заходи, що сприяють підвищенню ефективності діяльності підприємств, процесів і механізмів функціонування тощо.

Студент повинен розкрити зміст запропонованих заходів, що спрямовані на вирішення проблем функціонування об'єкта в цілому,

обґрунтувати рекомендації щодо покращення окремих аспектів господарської діяльності, системи управління нею тощо. Тобто, викладаються розробки й обґрунтування вдосконалення окремих питань діяльності підприємств в аспекті теми, що досліджується. Рекомендації та пропозиції повинні мати глибоке наукове обґрунтування та впливати з результатів дослідження фактичного матеріалу.

Розробки та рекомендації мають базуватись на фактичних матеріалах об'єкта, використаного для досліджень. Реальне практичне значення пропозицій та рекомендацій доцільно підтвердити шляхом здійснення необхідних техніко-економічних розрахунків та визначенням розміру очікуваного економічного ефекту, що буде отриманий внаслідок впровадження комплексу запропонованих заходів у практику.

У висновках та пропозиціях (до 5 сторінок) необхідно коротко викласти теоретико-методологічні аспекти досліджуваної проблеми, аналітичні оцінки та узагальнення, конкретні підсумки досліджень, що були проведені у дипломній роботі, акцентуючи увагу на рекомендаціях і пропозиціях, їх значущості та економічній ефективності для діяльності підприємств, організацій, установ.

Список використаних джерел – елемент бібліографічного апарата, котрий містить бібліографічні описи використаних джерел. Це одна із суттєвих частин магістерської роботи, що віддзеркалює самостійну творчу працю її автора і демонструє ступінь фундаментальності проведеного дослідження. Список використаних джерел розміщується після висновків та має самостійну нумерацію. Кількість використаних літературних джерел має бути на менше 70.

Бібліографічний опис складають безпосередньо за друкованим твором або виписують із каталогів і бібліографічних покажчиків повністю без пропусків будь-яких елементів, скорочення назв тощо.

Список літератури укладається в алфавітному порядку прізвищ авторів або назв книг. Зазначається автор (якщо є), назва, місце видання,

видавництво, рік видання, загальна кількість сторінок у книзі.

Відомості про джерела, включені до списку, варто давати відповідно до вимог державного стандарту з обов'язковим наведенням назв праць.

Бібліографічний опис джерел складають відповідно до чинних стандартів із бібліотечної та видавничої справи. Зокрема потрібну інформацію можна одержати з наступних стандартів: ГОСТ 7.1-84 «Библиографическое описание документа. Общие требования и правила составления», ДСТУ 3582-97 «Інформація та документація. Скорочення слів в українській мові в бібліографічному описі. Загальні вимоги та правила», ГОСТ 7.12-93 «Библиографическая запись. Сокращение слов на русском языке. Общие требования и правила».

Джерела можна розміщувати у списку одним із таких способів: у порядку появи посилань у тексті, в алфавітному порядку прізвищ перших авторів або заголовків, у хронологічному порядку.

Назви використаних робіт не перекладають і подають мовою оригіналу.

Необхідно мати на увазі, що у списку використаних джерел обов'язково вказуються джерела, на які автор посилався в роботі, а також ті, на які немає посилань, але їх опрацювання допомогло авторові більш змістовно написати ті чи інші розділи.

У додатки виноситься вся інформація допоміжного характеру, що представлена у текстовій, табличній, графічній формі. Рекомендований обсяг додатків – не більше 20 сторінок.

ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ ДО РЕФЕРАТУ

У ДЕК, крім дипломної роботи магістра, подається реферат.

Написання реферату – заключний етап виконання магістерської роботи перед поданням її до захисту. Призначення реферату – ознайомлення членів ДЕК та присутніх на захисті наукових працівників з методикою дослідження,

фактичними результатами і основними висновками роботи. Реферат друкують державною мовою. Реферат має стисло, але досить ґрунтовно розкривати основний зміст роботи, в ньому не повинно бути надмірних подробиць, а також інформації, якої нема в роботі. Реферат – своєрідна візитна картка магістерської роботи. У ньому викладають основні ідеї та висновки магістерського дослідження, внесок автора у проведене дослідження, ступінь новизни і практичну значущість результатів дослідження.

Структурно реферат складається із загальної характеристики роботи, коротко викладеного змісту, висновків та рекомендацій, списку опублікованих автором праць та доповідей за темою магістерської роботи й анотацію українською мовою.

Загальна характеристика роботи, що подається в рефераті, має відповідати наведеним у вступі до роботи її кваліфікаційним ознакам:

- актуальність теми;
- оцінка сучасного стану проблеми на основі аналізу вітчизняної і зарубіжної наукової літератури із зазначенням провідних фірм, вчених і спеціалістів у даній предметній галузі;
- об'єкт та предмет дослідження;
- основна мета і завдання роботи;
- досліджувані проблеми, які виносяться на захист;
- теоретична та практична цінність роботи;
- характеристика методології дослідження;
- характеристика інформаційної бази дослідження;
- апробація результатів дослідження.

Заголовки рубрик не потрібно виділяти в окремі рядки, досить вирізнити їх жирним шрифтом або курсивом і розмістити в підбір із текстом. Крім того, вказують структуру роботи (наявність вступу, кількості розділів, додатків), повний обсяг диплому в сторінках, а також обсяг, що займають ілюстрації, таблиці, додатки (із зазначенням їх кількості), список використаних літературних джерел (із зазначенням кількості найменувань).

Формулюється наукова проблема, що вельми тісно пов'язується з назвою магістерської роботи, метою роботи і основними науковими положеннями, що захищаються в дипломі.

Далі стисло викладається зміст магістерської роботи за розділами.

Після формулювання вирішених задач у висновках викладають головні теоретичні та практичні результати роботи.

Список опублікованих праць магістранта (статей, тез доповіді на конференціях) за темою магістерської роботи подають відповідно до вимог державного стандарту з обов'язковим наведенням назв праць і прізвищ усіх співавторів. Треба вказати теми виступів на конференціях, по яких нема публікацій, але є програми або інші документи; вказати, яка організація прийняла до використання рекомендації або проектні розробки.

За обсягом реферат має бути приблизно 7-8 сторінок.

На титульному листі подаються: назва випускаючої кафедри, прізвище, ім'я, по батькові магістранта; шифр і найменування спеціальності заголовком «Реферат магістерської роботи»; з теми: «.....», місто, рік, підписи магістранта і наукового керівника.

ПОРЯДОК ВИКОНАННЯ ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ

Виконання дипломної роботи потребує глибоких теоретичних знань, вміння використати їх стосовно предмету й об'єкту дослідження. Добросовісне і старанне вивчення дисциплін, що викладаються в університеті, не виключає постійного самостійного вдосконалення і поглиблення одержаних знань за тими напрямками, які відповідають обраній темі випускної роботи. В період виконання роботи студента консультує науковий керівник. Крім того, студент, у випадку необхідності, може користуватись консультаціями викладачів інших кафедр університету.

На початку виконання роботи необхідно ознайомитись зі змістом спеціальної літератури за обраною темою. При підборі літератури слід

користуватися предметними каталогами бібліотек, бібліографічними збірниками за відповідними галузями знань, реферативними журналами, інформацією з системи Інтернет. Корисні поради щодо підбору літератури можуть дати співробітники бібліотеки.

Матеріали за результатами діяльності підприємств, організацій чи установ, на базі яких виконується дипломна робота, збираються під час навчання та проходження практики. Їх необхідно збирати цілеспрямовано, не переписуючи без конкретної системи і відповідного осмислення. При обробці зібраного матеріалу особливу увагу рекомендується приділити наочності та змістовності таблиць, рисунків, схем, графіків.

ОФОРМЛЕННЯ ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ

Дипломна робота магістра повинна бути виконана і оформлена з додержанням усіх технічних вимог до наукових робіт, які викладені в «Методичних вказівках з оформлення курсових та дипломних робіт для студентів факультету економіки та бізнесу».

НАУКОВЕ КЕРІВНИЦТВО НАД ВИКОНАННЯМ ДИПЛОМНИХ РОБІТ

Для керівництва дипломною роботою магістра за кожним студентом закріплюється науковий керівник. Його основними функціями є:

- допомога студенту в формулюванні теми дипломної роботи, розробці її концепції, визначенні методики проведення дослідження;
- допомога в складанні плану роботи та виборі об'єкта дослідження;
- поради щодо вибору спеціальних літературних джерел, обробки та використання інформаційних матеріалів;
- консультації щодо структури та змісту дипломної роботи;

- контроль за виконанням окремих етапів роботи;
- складання відгуку на дипломну роботу магістра.

Керівниками та консультантами дипломних робіт магістра призначаються спеціалісти з числа професорсько-викладацького складу кафедри економіки підприємств.

ВІДГУК НА ДИПЛОМНУ РОБОТУ

Дипломна робота, що підписана автором, подається науковому керівникові для здійснення загальної оцінки та визначення можливості винесення її на захист. Після ознайомлення з дипломною роботою і в разі її схвалення, науковий керівник ставить свій підпис і надає письмовий відгук.

У датованому та підписаному відгуку наукового керівника відображається:

- актуальність дослідження;
- оцінка самостійності виконання дипломної роботи;
- рівень теоретичних знань, виявлений автором при вирішенні конкретних практичних завдань;
- глибина та комплексність підходу дослідження економічних, соціальних, політичних та правових проблем;
- прогресивність та очікувана ефективність запропонованих шляхів вирішення досліджуваної проблеми;
- аналіз позитивних сторін роботи.

Науковий керівник оцінює випускню роботу записом «рекомендується до захисту», а в разі негативної оцінки – «До захисту не рекомендується». У випадках негативного висновку щодо допуску на захист дипломної роботи це питання виноситься на розгляд засідання кафедри за участю наукового керівника.

РЕЦЕНЗУВАННЯ ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ

Завершена дипломна робота магістра направляється на зовнішню рецензію. До рецензування залучаються провідні фахівці-практики.

Завдання рецензування – попередньо оцінити теоретико-методологічний рівень підготовки студента, рівень оволодіння ним науковими методами в процесі дослідження, вміння застосувати теоретичні знання до аналізу практичної діяльності підприємств, здатність формулювати висновки і пропозиції, що мають практичне значення.

Крім того, рецензування має на меті, по-перше, допомогти автору більш досконало розібратися у вибраній ним темі та окремих питаннях, по-друге, оцінити ступінь засвоєння ним матеріалу та вміння письмово викладати його, по-третє, дати рекомендації щодо подальшої поглибленої роботи над обраною темою дослідження.

У рецензії необхідно розглянути та оцінити:

- правильність постановки проблеми, її обґрунтованість, актуальність і значення для практики;
- вміння визначити основні питання і викладати матеріал в логічній послідовності;
- позитивні сторони та недоліки при висвітленні теми, глибину розкриття, повноту вивчення літературних джерел, вміння застосовувати теорію до практичної діяльності, навички оволодіння методологією дослідження проблем;
- використання комп'ютерних технологій;
- новизну та практичне значення висновків і пропозицій;
- самостійність, творчий підхід студента до осмислення теоретичного і практичного матеріалу;
- мову і стилістику;
- вміння користуватися працями класиків вітчизняної та світової

науки, законами України, документами Уряду, іншими нормативно-правовими актами, бібліографічними джерелами;

- оформлення науково-довідкового апарату і роботи в цілому.

В кінці рецензії за чотирьохбальною системою ставиться загальна оцінка дипломної роботи магістра. Рецензент має підписати рецензію із зазначенням свого прізвища, ім'я та по батькові, місця роботи і посади, завірити підписом.

Недоліки, виявлені рецензентом при вивченні магістерської роботи, за своїм характером та змістом можуть розглядатись як:

- *недоліки теоретичного характеру* – неповнота чи поверховість розгляду окремих питань, компілятивний характер магістерської роботи, суперечливість позицій автора, невірна оцінка існуючих теоретичних положень, відсутність власних висновків та пропозицій тощо;

- *недоліки спеціально-юридичного характеру* – розгляд студентом нормативних актів чи окремих їх положень, що втратили чинність, як чинних; незнання нового законодавства; недостатнє орієнтування у тенденціях сучасної юридичної практики тощо;

- *недоліки техніко-юридичного характеру* – неповне чи неточне наведення у магістерській роботі назв та окремих положень нормативних актів, неточний їх переклад, невірне посилання на джерела їх опублікування тощо;

- *недоліки редакційного характеру* – невірні чи неточні посилання на літературні джерела, орфографічні та пунктуаційні помилки.

Крім зазначених, можуть мати місце й інші недоліки – порушення загальних вимог щодо магістерської роботи (перевищення обсягу, відсутність обов'язкових складових змісту, недоліки у зовнішньому оформленні магістерської роботи тощо), невиправдані запозичення з літератури.

ПІДГОТОВКА ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ ДО ЗАХИСТУ

Відповідальність за своєчасне виконання дипломної роботи покладається безпосередньо на студента. Студент зобов'язаний подавати дипломну роботу керівнику на першу перевірку частинами у встановлені терміни. У разі невиконання студентом календарного графіка керівник має право винести на засідання кафедри питання щодо відрахування студента.

Підписана автором дипломна робота разом з відгуком керівника та рецензією подається завідувачу кафедри, який вирішує питання щодо допуску студента до захисту, роблячи відповідний запис на титульному аркуші дипломної роботи. Рішення завідувача кафедри щодо недопущення студента до захисту має бути затверджене на засіданні кафедри.

Перед захистом студент повинен ознайомитися з рецензією та відгуком керівника, проаналізувати їх та підготувати відповідь на зауваження. До захисту дипломних робіт допускаються студенти, що повністю виконали навчальний план, отримали визначений мінімум залікових балів за спеціальністю і позитивний відгук наукового керівника на дипломну роботу. *Студенти, що мають на момент подання до захисту дипломної роботи академічну заборгованість, до захисту не допускаються.*

ЗАХИСТ ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ

Дипломні роботи захищають перед ДЕК на відкритому засіданні. Для виступу студентові надається до 10 хвилин, що відповідає письмовій доповіді, викладеній на 3 сторінках. Виступ студента на відкритому засіданні ДЕК повинен бути старанно підготовленим, стислим і змістовним.

Тези доповіді та демонстраційний матеріал студент готує заздалегідь. Не слід переказувати вступ та зміст всіх розділів роботи, зупинятися на

технічній стороні розрахунків. По-перше, необхідно стисло визначити мету та завдання роботи, обґрунтувати актуальність теми, охарактеризувати об'єкт дослідження. По-друге, викласти висновки аналітичного дослідження, суть запропонованих заходів та обґрунтувати їх ефективність. Ці питання є основною частиною доповіді. По-третє, на завершення слід обґрунтувати, які із положень та розробок автора заслуговують на впровадження, подані до впровадження чи вже впроваджені на конкретних підприємствах. Під час доповіді необхідно звертати увагу членів ДЕК на демонстраційний матеріал, коротко пояснюючи його зміст.

Демонстраційний матеріал складається з титульного аркушу (з інформацією як і в дипломній роботі) та найважливіших таблиць та рисунків, що розкривають зміст проведеного дослідження.

Члени ДЕК можуть ставити студентіві питання щодо змісту роботи, а також з окремих дисциплін. Відповіді студента мають бути конкретними, аргументованими і короткими. Після відповіді студента на запитання оголошується відгук керівника і рецензія. Студент має відповісти на всі зауваження або погодитися з ними.

Результати захисту обговорюються на закритому засіданні ДЕК, де виводиться остаточна оцінка дипломної роботи та приймається рішення про присвоєння студентіві кваліфікації магістра і видачу йому диплома державного зразка. Рішення ДЕК оголошується її головою в той же день. Після захисту дипломна робота магістра передається в архів Університету.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ

Дипломна робота магістра оцінюється ДЕК за національною чотирьохбальною шкалою, а також за 100-бальною шкалою та оцінкою ECTS, її рішення є остаточним. При оцінці дипломної роботи враховуються якість поданої роботи та рівень її захисту.

До змістовних аспектів дипломної роботи магістра належать:

- актуальність та значимість обраної теми дослідження;
- повнота висвітлення теоретичних, методичних та практичних положень теми;
- рівень досягнення поставлених цілей та завдань;
- практична спрямованість роботи;
- рівень обґрунтування запропонованих рішень та заходів;
- використання сучасних методів дослідження (програмних технологій);
- ступінь самостійності проведеного дослідження;
- рівень викладення дипломної роботи та її оформлення.

Якість захисту дипломної роботи магістра визначається:

- умінням стисло, послідовно та чітко викласти сутність і результати;
- здатністю аргументовано захищати викладені пропозиції;
- повнотою відповідей на поставлені питання;
- володінням культурою презентації роботи.

Основні умови одержання оцінки такі:

Відмінно. Дипломна робота є бездоганною, має елементи новизни та практичне значення, доповідь логічна і коротка, проголошена вільно, відгук і рецензія позитивні, відповіді на запитання членів ДЕК правильні, стислі.

Добре. Тема дипломної роботи розкрита, але мають місце недоліки непринципового характеру. В теоретичній частині поверхово зроблений аналіз літературних джерел, недостатньо використані інформаційні матеріали підприємств та організацій, мають місце окремі зауваження у відгуку та рецензії, доповідь логічна, проголошена з використанням письмового варіанту, відповіді на запитання членів ДЕК, в основному, правильні, оформлення роботи виконано в межах вимог.

Задовільно. Тема дипломної роботи в основному розкрита, але мають місце недоліки змістовного характеру. Нечітко сформульована мета роботи,

теоретичний розділ має виражений компілятивний характер, добір інформаційних матеріалів не завжди обґрунтований, заходи і пропозиції непереконливо обґрунтовані, відгук і рецензія містять окремі зауваження, доповідь прочитана за текстом, не всі відповіді на запитання членів ДЕК правильні або повні. Є зауваження щодо оформлення роботи.

Незадовільно. Нечітко сформульована мета дипломної роботи. Розділи погано пов'язані між собою. Відсутній критичний огляд сучасних літературних джерел. Аналіз виконаний поверхово, запропоновані заходи випадкові і не мають системи, економічне обґрунтування неповне. Оформлення роботи не відповідає вимогам. Відповіді на запитання членів ДЕК неправильні або неповні.

Дипломна робота до захисту не допускається у випадках, коли вона подана керівникові на перевірку або на будь-який подальший етап проходження з порушеннями термінів, що встановлені регламентом, написана на тему, що своєчасно не була затверджена наказом по факультету, виконана не самостійно, структура не відповідає вимогам, відсутнє економічне обґрунтування запропонованих заходів, недбало оформлена.

ТЕМАТИКА ДИПЛОМНИХ РОБІТ

- 1. Покращення інноваційного розвитку підприємства.*
- 2. Інноваційна привабливість підприємства та її покращення.*
- 3. Інноваційно-інвестиційна привабливість підприємств АПК.*
- 4. Економічне обґрунтування шляхів і напрямів розвитку підприємства.*
- 5. Економічне обґрунтування господарських рішень (продукція, галузь).*
- 6. Обґрунтування перспектив ефективного розвитку підприємств.*

ОРІЄНТОВНИЙ ЗМІСТ ДИПЛОМНИХ РОБІТ

Тема 1: «Економічне обґрунтування шляхів і напрямів розвитку ... (назва галузі або підприємства)»

Вступ

Розділ 1. Науково-теоретичні аспекти розвитку галузі (або підприємства)

- 1.1. Економічна сутність розвитку підприємства
- 1.2. Показники економічного зростання та розвитку, методика їх визначення
- 1.3. Сучасний стан та напрями розвитку сільськогосподарських підприємств

Розділ 2. Сучасний стан розвитку галузі ... (назва галузі) в ... (назва підприємства)

- 2.1. Природно-економічна характеристика підприємства
- 2.2. Динаміка показників виробництва і реалізації продукції
- 2.3. Динаміка собівартості виробництва продукції підприємства
- 2.4. Оцінка результатів господарської діяльності підприємства

Розділ 3. Економічне обґрунтування напрямів розвитку галузі ... (назва галузі) в ... (назва підприємства)

- 3.1. Шляхи зниження рівня виробничих витрат.
- 3.2. Планування прибутковості підприємства на перспективу.
- 3.3 Оцінка показників ефективності виробництва на перспективу.

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

ДОДАТКИ

Тема: «Покращення інноваційного розвитку підприємства»

Вступ

Розділ 1. Науково-теоретичні основи інноваційного розвитку сільського господарства

1.1 Сутність інновацій та інноваційного розвитку

1.2 Показники ефективності інновацій та методика їх визначення

1.3 Стан та напрямки інноваційного розвитку сільських територій

Розділ 2. Сучасний стан розвитку галузі (або підприємства)

2.1 Природно-економічна характеристика підприємства

2.2 Динаміка виробництва та реалізації продукції в господарстві

2.3 Показники результативності діяльності підприємства

2.5 Оцінка інноваційної та інвестиційної привабливості підприємства

Розділ 3. Перспективи інноваційного розвитку галузі (або підприємства)

3.1 Резерви зростання ефективності використання інноваційного потенціалу

3.2 Використання інноваційних технологій

3.3 Оцінка ефективності інновацій

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

ДОДАТКИ

Тема: *«Інноваційна привабливість підприємства та її поліпшення»*

Вступ

Розділ 1. Науково-теоретичні засади формування інноваційної привабливості підприємств

1.1 Сутність інновацій та інвестиційної привабливості інноваційної сфери

1.2 Методичні підходи до оцінювання інноваційної привабливості

1.3 Світовий розвиток інноваційної сфери та її інвестиційної привабливості

Розділ 2. Оцінка інноваційно-господарського стану підприємства

2.1 Природно-економічна характеристика підприємства

- 2.2 Динаміка виробництва та реалізації продукції в господарстві
- 2.3 Показники результативності діяльності підприємства
- 2.5 Оцінка інноваційної та інвестиційної привабливості підприємства

Розділ 3. Напрями поліпшення інноваційної привабливості підприємства

- 3.1 Покращення інвестиційної привабливості підприємств
- 3.2 Використання інноваційних технологій
- 3.3 Оцінка ефективності інновацій

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

ДОДАТКИ

Тема: *«Інноваційно-інвестиційна привабливість підприємств АПК»*

Вступ

Розділ 1. Теоретичні засади формування інноваційно-інвестиційної привабливості підприємств АПК.

- 1.1. Сутність та чинники інноваційно-інвестиційної привабливості галузі ... (назва галузі)
- 1.2. Сучасний стан розвитку ринку продукції галузі ... (назва галузі) на рівні області (країни)
- 1.3. Методичні підходи в оцінці інноваційно-інвестиційної привабливості галузі ... (назва галузі)

Розділ 2. Сучасний стан інноваційно-інвестиційної привабливості галузі ... (назва галузі) в ... (назва підприємства)

- 2.1. Природно-економічна характеристика підприємства
- 2.2. Особливості формування інноваційно-інвестиційної привабливості галузі ... (назва галузі)
- 2.3. Оцінка рівня інноваційно-інвестиційної привабливості галузі ... (назва галузі)

Розділ 3. Перспективи покращення інвестиційної привабливості галузі ... (назва галузі) в ... (назва підприємства)

- 3.1. Резерви покращення інноваційно-інвестиційної привабливості галузі ... (назва галузі)
- 3.2. Підвищення ефективності інноваційно-інвестиційної діяльності на основі застосування методів економіко-математичного моделювання
- 3.3. Оцінка ефективності реалізації інвестиційного проекту

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

ДОДАТКИ

Тема: «Економічне обґрунтування господарських рішень»

Вступ

Розділ 1. Теоретико-методологічні підходи до процесу розробки та прийняття господарських рішень

- 1.1 Характеристика та особливості процесу прийняття господарських рішень
- 1.2 Методичні основи розробки та обґрунтування рішень господарської діяльності
- 1.3 Прийняття рішень в умовах невизначеності та ризику

Розділ 2. Сучасний стан розвитку підприємства

- 2.1 Природно-економічна характеристика підприємства
- 2.2. Динаміка виробництва та реалізації продукції
- 2.3. Собівартість виробництва сільськогосподарської продукції
- 2.4 Економічна ефективність виробництва продукції

Розділ 3. Економічне обґрунтування прийняття господарських рішень

- 3.1 Прогнозування розміру прибутку на підприємстві
- 3.2 Економічне обґрунтування рішення щодо впровадження інновацій.
- 3.3 Оцінювання ризиків господарських рішень

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

ДОДАТКИ

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ДО ВИКОНАННЯ ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ

ТЕМА: *«ЕКОНОМІЧНЕ ОБҐРУНТУВАННЯ ШЛЯХІВ І НАПРЯМІВ
РОЗВИТКУ (НАЗВА ГАЛУЗІ АБО ПІДПРИЄМСТВА)»*

У **вступі** (до 3 сторінок) обґрунтовується актуальність обраної теми, характеризується стан проблеми, формулюються її мета, завдання дослідження, визначаються об'єкт, предмет, методи та інформаційна база дослідження, інформується про зміст роботи.

Розділ 1. (20-25 сторінок) основної частини складається з 3 підрозділів теоретичного характеру. В цьому розділі слід викласти економічну сутність розвитку підприємства (або назва галузі) та ступінь сучасної розробки цієї проблеми, визначити методичні підходи до розрахунку показників економічного зростання та розвитку (галузі або підприємства).

Розділ 2. (25-30 сторінок) включає 4 підрозділи аналітичного характеру на матеріалах конкретного підприємства. В ньому має бути надана коротка природно-економічна характеристика підприємства, умови господарювання, сучасні проблеми формування та ефективності використання ресурсного потенціалу галузі ... (назва галузі).

Базовий аналітичний матеріал, проміжні розрахунки та отримані кількісні результати мають бути подані у розроблених в другому розділі (або у винесених в додатки) таблицях, рисунках, графіках, діаграмах тощо.

На основі обробки та узагальнення аналітичних матеріалів студент повинен виявити і відобразити у дипломній роботі сучасні тенденції в розвитку підприємства та характер впливу зовнішніх та внутрішніх чинників на зміну показників результативності виробництва.

Досить важливим є те, що узагальнення теоретичних концепцій та висновки, що сформульовані на базі вивчення наукової літератури і викладені у першому розділі, повинні бути підтверджені конкретним практичним матеріалом у другому розділі.

Розділ 3. (30-35 сторінок) має містити обґрунтовані шляхи та напрями щодо розвитку підприємства (або галузі) на перспективу, що сприяють підвищенню ефективності діяльності підприємства, має логічно продовжувати аналітичний (другий) розділ та носити проектно-рекомендаційний характер.

Резерви зростання ефективності використання ресурсного потенціалу галузі ... (назва галузі) можуть бути визначені за допомогою виконання прогнозних розрахунків, або застосування методів економіко-математичного моделювання. Підготовка пропозицій щодо використання інновацій допоможе виявити тенденції розвитку галузі, передбачити очікувані результати від інвестиційних та інноваційних рішень тощо.

Рекомендації та пропозиції повинні мати глибоке наукове обґрунтування та впливати з результатів дослідження фактичного матеріалу. Розробки та рекомендації мають базуватись на фактичних матеріалах об'єкта, використаного для досліджень. Реальне практичне значення пропозицій та рекомендацій доцільно підтвердити шляхом здійснення необхідних техніко-економічних розрахунків та визначенням розміру очікуваного економічного ефекту, що буде отриманий внаслідок впровадження комплексу запропонованих заходів у практику.

У висновках та пропозиціях (до 5 сторінок) необхідно коротко викласти теоретичні аспекти обґрунтування шляхів та напрямів розвитку підприємства (або назва галузі), аналітичні оцінки та узагальнення, конкретні підсумки досліджень, що були проведені у дипломній роботі, акцентуючи увагу на рекомендаціях і пропозиціях, їх значущості та економічній ефективності для розвитку підприємства.

У списку використаних джерел (до 70 джерел) обов'язково вказуються джерела, на які студент посилався в роботі, а також ті, на які немає посилань, але їх опрацювання допомогло студентіві більш змістовно написати ті чи інші розділи.

У додатки виноситься вся інформація допоміжного характеру, що представлена у текстовій, табличній, графічній формі або у вигляді форм первинної статистичної звітності і не увійшла до складу основної частини.

Рекомендований обсяг додатків – не більше 20 сторінок.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Аграрна реформа в Україні: монографія / П. І. Гайдуцький, П. Т. Саблук, Ю. О. Лупенко та ін.; за заг. ред. П. І. Гайдуцького. – К. : ННЦ ІАЕ, 2005. – 424 с.
2. Андрійчук В. Г. Аналіз методології визначення вартості підприємства в межах дохідного підходу / В. Г. Андрійчук // Економіка АПК. - 2012. - № 9. С. 40-47.
3. Андрійчук В. Г. Економіка аграрних підприємств: підручник /В. Г. Андрійчук. – [2-е вид., допов. і переробл.].– К.: КНЕУ, 2002. – 624 с.
4. Андрійчук В.Г. Економіка аграрного підприємства. навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисц. /В.Г. Андрійчук - К.: КНЕУ, 2000.- 355 с.
5. Андрійчук В.Г. Ефективність діяльності аграрних підприємств: теорія, методика, аналіз [Текст]: монографія. / В.Г. Андрійчук. – К.: КНЕУ, 2005. – 292с.
6. Антикризове управління економічною безпекою в умовах викликів фінансово-економічної глобалізації (державний і регіональний виміри) / М. А. Хвесик, А. В. Степаненко, О. М. Ральчук, Й. М. Дорош; НАН України, Рада по вивч. продукт. сил України. — Донецьк: Юго-Восток, 2010. — 323 с.
7. Афанасьев Н.В. Управление развитием предприятия: Монография. / Н.В. Афанасьев , В.Д. Рогожин, В.И. Рудыка В.И — Х.: Издательский Дом «ИНЖЭК», 2003. — 184 с.

8. Безпека сталого розвитку України: побудова в умовах глобальних викликів / [Ананьїн В. О. та ін.]; за ред. В. О. Ананьїна| Ін-т спец. зв'язку та захисту інформації Нац. техн. ун-ту України "КПІ". - К. : ІСЗЗІ НТУУ "КПІ", 2009. - 271 с.

9. Березін О.В. Економіка підприємства : навч. посіб. / О.В. Березін, Л.М. Березіна, Н.В. Бутенко. — К.: Знання, 2009. — 390 с. — (Вища освіта ХХІ століття).

10.Бойчик І.М. Економіка підприємства: навч. посіб. /І.М. Бойчик. – К.: Атіка, 2004. – 480с.

11.Гетьман О.О. Економіка підприємства : навчальний посібник / О.О.Гетьман, В.М.Шаповал. – 2-е вид. – К. : ЦУЛ, 2010. – 488 с.

12.Гетьман О.О. Економіка підприємства: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. / О.О.Гетьман, В.М. Шаповал – К.: Центр навч. літ., 2006 – 488с.

13.Гринчуцький В. І. Економіка підприємства: Навчальний посібник. / В. І. Гринчуцький, Е. Т. Карапетян, Б. В. Погріщук– К.: Центр учбової літератури, 2010. – 304 с.

14. Гринчуцький В.І. Економіка підприємства : навчальний посібник / В.І. Гринчуцький, Е.Т.Карапетян, Б.В.Погріщук – 2-е вид., перероб. і доп. – К. : ЦУЛ, 2012. – 304 с.

15.Економіка підприємства: навчальний посібник / П.В. Круш, Б.М. Сердюк [та ін.]; [за загал. ред. П.В. Круша]. –К.: Ельга-Н, КНТ, 2007. – 780с.

16.Економіка підприємства: підручник / Й.М. Петрович, А.Ф Кіт, В.В. Кулішов [та ін.], [за заг. ред. Й.М. Петровича]. – Львів: «Магнолія плюс» - 2004.-680с.

17.Економіка підприємства: підручник / М.Г. Грищак, В.М. Колот, А.П.Наливайко [та ін.], [за заг. ред. С.Ф. Покропивного]. - [2 – е вид., доп.]– К.: КНЕУ, 2001.-528 с.

- 18.Забродська Л.Д. Стратегічне управління: реалізація стратегії: Навч. посібник для студ. екон. спец. / Л.Д. Забродська; — Харків: Консул, 2004. — 208 с.
- 19.Іванілов О.С. Економіка підприємства: підручник / О.С. Іванілов – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 728с.
- 20.Інноваційно-технологічний розвиток України: стан, проблеми, стратегічні перспективи : Аналітичні матеріали до Парламентських слухань [«Стратегія інноваційного розвитку України на 2010-2020 роки в умовах глобалізаційних викликів»]; за ред. Л. І. Федулової, Г. О. Андрощука ; Ін-т екон. та прогноз. НАН України. - К., 2009. - 196 с.
- 21.Організація і методика економічного аналізу : навч. посіб. / Т.Д.Косова, П.М.Сухарев, Л.О.Ващенко та ін. – К. : ЦУЛ, 2012. – 528 с.
- 22.Про розвиток та державну підтримку малого та середнього підприємництва в Україні : Закон України // Урядовий кур'єр. - 2012. - 16 травня. - № 85.
- 23.Черевко Г.В. Економіка підприємств: навч. посіб./ Г.В. Черевко, Ф.В. Горбонос, Г.Б. Іваницька / [за заг. ред Г.В. Черевка]. – Львів: Априорі, 2004. – 384с.
- 24.Шваб Л.І. Економіка підприємства: навч. посіб./ Л.І. Шваб – К.: Каравела, 2004. – 568с.

**ТЕМА: «СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ
ГАЛУЗІ (АБО ПІДПРИЄМСТВА)»**

У **вступі** (до 3 сторінок) обґрунтовується актуальність обраної теми, характеризується стан проблеми, формулюються її мета, завдання дослідження, визначаються об'єкт, предмет, методи та інформаційна база дослідження, інформується про зміст роботи.

Розділ 1. (20-25 сторінок) основної частини складається з 3 підрозділів теоретичного характеру. В цьому розділі слід викласти економічну сутність

інновацій та інноваційного розвитку підприємств аграрної сфери (або назва галузі) та ступінь сучасної розробки цієї проблеми, визначити методичні підходи до розрахунку показників економічної ефективності інновацій (галузі або підприємства).

Розділ 2. (25-30 сторінок) включає 4 підрозділи аналітичного характеру на матеріалах конкретного підприємства. В ньому має бути надана коротка природно-економічна характеристика підприємства, умови господарювання, сучасні проблеми формування та ефективності використання ресурсного потенціалу галузі ... (назва галузі).

Базовий аналітичний матеріал, проміжні розрахунки та отримані кількісні результати мають бути подані у розроблених в другому розділі (або у винесених в додатки) таблицях, рисунках, графіках, діаграмах тощо.

На основі обробки та узагальнення аналітичних матеріалів студент повинен виявити і відобразити у дипломній роботі сучасні тенденції в розвитку підприємства та характер впливу зовнішніх та внутрішніх чинників на зміну інноваційної та інвестиційної привабливості підприємства.

Досить важливим є те, що узагальнення теоретичних концепцій та висновки, що сформульовані на базі вивчення наукової літератури і викладені у першому розділі, повинні бути підтвержені конкретним практичним матеріалом у другому розділі.

Розділ 3. (30-35 сторінок) має містити обґрунтовані шляхи та напрями щодо інноваційного розвитку підприємства (або галузі) на перспективу, що сприяють підвищенню ефективності діяльності підприємства, має логічно продовжувати аналітичний (другий) розділ та носити проектно-рекомендаційний характер.

Резерви зростання ефективності використання інноваційного потенціалу галузі ... (назва галузі) можуть бути визначені за допомогою виконання прогнозних розрахунків, або застосування методів економіко-математичного моделювання.

Підготовка пропозицій щодо використання інновацій допоможе виявити тенденції розвитку галузі, передбачити очікувані результати від інвестиційних та інноваційних рішень тощо.

Рекомендації та пропозиції повинні мати глибоке наукове обґрунтування та впливати з результатів дослідження фактичного матеріалу. Розробки та рекомендації мають базуватись на фактичних матеріалах об'єкта, використаного для досліджень. Реальне практичне значення пропозицій та рекомендацій доцільно підтвердити шляхом здійснення необхідних техніко-економічних розрахунків та визначенням розміру очікуваного економічного ефекту, що буде отриманий внаслідок впровадження комплексу запропонованих заходів у практику.

У висновках та пропозиціях (до 5 сторінок) необхідно коротко викласти теоретичні аспекти інноваційної діяльності, обґрунтування шляхів та напрямів інноваційного розвитку підприємства (або назва галузі), аналітичні оцінки та узагальнення, конкретні підсумки досліджень, що були проведені у дипломній роботі, акцентуючи увагу на рекомендаціях і пропозиціях, їх значущості та економічній ефективності для розвитку підприємства.

У списку використаних джерел (до 70 джерел) обов'язково вказуються джерела, на які студент посилався в роботі, а також ті, на які немає посилань, але їх опрацювання допомогло студенту більш змістовно написати ті чи інші розділи.

У додатки виноситься вся інформація допоміжного характеру, що представлена у текстовій, табличній, графічній формі або у вигляді форм первинної статистичної звітності і не увійшла до складу основної частини.

Рекомендований обсяг додатків – не більше 20 сторінок.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Андрійчук В.Г. Ефективність діяльності аграрних підприємств: теорія, методика, аналіз [Текст]: монографія. / В.Г. Андрійчук. – К.: КНЕУ, 2005. – 292с.
2. Антонюк Л. Л. Інновації: теорія, механізм розробки та комерціалізації : монографія / Л.Л. Антонюк, А.М. Поручник, В.С. Савчук. - К. : КНЕУ, 2003. - 394 с.
3. Василенко В.О. Інноваційний менеджмент: Навчальний посібник / В. О. Василенко, В. Г. Шматько. - К. : ЦУЛ, Фенікс. 2003. - 440с.
4. Гетьман О.О. Економіка підприємства: навчальний посібник для студентів
5. Гринчуцький В. І. Економіка підприємства: Навчальний посібник. / В. І. Гринчуцький, Е. Т. Карапетян, Б. В. Погріщук– К.: Центр учбової літератури, 2010. – 304 с.
6. Економіка і організація інноваційної діяльності :в АПК : практикум / [Витвицька О. Д., Скрипниченко В. А., Кулаєць М. М. та ін.] - К., 2009. - 248с.
7. Економіка і організація інноваційної діяльності: підручник / [Волков О. І., Денисенко М.П., Гречан А. П. та др.]; Под ред. О. І. Волкова. - [3-е изд.]. - К. : Центр учбової літератури, 2007. - 662 с.
8. Жаворонкова Г. В. Інформаційне підприємництво: інновації, консалтинг, маркетинг / Г. В. Жаворонкова. - К. : Нац. Авіа. Ун-т., 2003. - 365с.
9. Захарченко В. І. Інноваційний менеджмент: теорія і практика в умовах трансформації економіки : навч. посіб / В. І. Захарченко, Н. М. Корсікова, М. М. Меркулов. - К.: Центр учбової літератури - 2012. - 448 с.
10. Іванілов О.С. Економіка підприємства: підручник / О.С. Іванілов – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 728с.
11. Інноваційно-технологічний розвиток України: стан, проблеми, стратегічні перспективи : Аналітичні матеріали до Парламентських слухань [«Стратегія інноваційного розвитку України на 2010-2020 роки в умовах

глобалізаційних викликів»]; за ред. Л. І. Федулової, Г. О. Андрощука ; Ін-т екон. та прогноз. НАН України. - К., 2009. - 196 с.

12. Йохна М. А. Економіка і організація інноваційної діяльності : навч. посіб. / М. А. Йохна, В. В. Стадник. - К. : Видав. центр «Академія», 2005. - 400с.

13. Микитюк П.П. Інноваційна діяльність: Навч. пос. / П.П.Микитюк, Б.Г.Сенів - К.: Центр учбової літератури, 2009. - 392 с.

14. Минів Р. М. Інноваційний менеджмент : навч. посіб. / Р. М. Минів, Б. Б. Батюк. - Львів: в-во «Сполом», 2011. - 132 с.

15. Наукова та інноваційна діяльність в Україні у 2011 р. Статистичний збірник Державна служба статистики України. К.: ДП «Інформаційно-видавничий центр Держстату України». - 2012. - 305 с.

16. Павленко І.А. Економіка і організація інноваційної діяльності: Навчальний посібник. / І. А. Павленко. [Вид 2-ге, без змін.] - К: КНЕУ, - 2006. - 204с.

17. Правдюк М. В. Вплив інновацій на економічну ефективність виробництва сільськогосподарської продукції / М. В. Правдюк // Економіка АПК. – 2012. - №4. – С. 162-165.

18. Стратегія інноваційного розвитку на 2010-2020 роки в умовах глобалізаційних викликів : Постанова Верховної Ради України // 2011. - № 11. - ст.. 72.

19. Харів П. Інноваційна діяльність підприємства та економічна оцінка інноваційних процесів: монографія / Петро Харів. - Тернопіль: Економічна думка, 2003. - 323 с.

ТЕМА: «ІННОВАЦІЙНА ПРИВАБЛИВІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА ТА ЇЇ ПОЛІПШЕННЯ»

У вступі (до 3 сторінок) обґрунтовується актуальність обраної теми, характеризується стан проблеми, формулюються її мета, завдання

дослідження, визначаються об'єкт, предмет, методи та інформаційна база дослідження, інформується про зміст роботи.

Розділ 1. (20-25 сторінок) основної частини складається з 3 підрозділів теоретичного характеру. В цьому розділі слід викласти економічну сутність інновацій та інноваційної привабливості підприємств. Розкрити ступінь сучасної розробки цієї проблеми, визначити методичні підходи до оцінювання інноваційної привабливості, висвітлити основні показники інноваційної привабливості підприємства.

Розділ 2. (25-30 сторінок) включає 4 підрозділи аналітичного характеру на матеріалах конкретного підприємства. В ньому має бути надана коротка природно-економічна характеристика підприємства, умови господарювання, сучасні проблеми формування та ефективності використання ресурсного потенціалу підприємства.

Базовий аналітичний матеріал, проміжні розрахунки та отримані кількісні результати мають бути подані у розроблених в другому розділі (або у винесених в додатки) таблицях, рисунках, графіках, діаграмах тощо.

На основі обробки та узагальнення аналітичних матеріалів студент повинен виявити і відобразити у дипломній роботі сучасні тенденції в розвитку підприємства та характер впливу зовнішніх та внутрішніх чинників на зміну інноваційної та інвестиційної привабливості підприємства. На підставі отриманих даних провести оцінку інноваційно-господарського стану підприємства.

Досить важливим є те, що узагальнення теоретичних концепцій та висновки, що сформульовані на базі вивчення наукової літератури і викладені у першому розділі, повинні бути підтвержені конкретним практичним матеріалом у другому розділі.

Розділ 3. (30-35 сторінок) має містити обґрунтовані шляхи та напрями щодо покращення інноваційної та інвестиційної привабливості підприємства (або галузі) на перспективу, що сприяють підвищенню ефективності діяльності підприємства та інноваційної активності підприємства, має

логічно продовжувати аналітичний (другий) розділ та носити проектно-рекомендаційний характер.

Підготовка пропозицій щодо використання інновацій допоможе виявити тенденції розвитку підприємства, передбачити очікувані результати від обґрунтованих інвестиційних та інноваційних рішень тощо.

Рекомендації та пропозиції повинні мати глибоке наукове обґрунтування та впливати з результатів дослідження фактичного матеріалу. Розробки та рекомендації мають базуватись на фактичних матеріалах об'єкта, використаного для досліджень. Реальне практичне значення пропозицій та рекомендацій доцільно підтвердити шляхом здійснення необхідних техніко-економічних розрахунків та визначенням розміру очікуваного економічного ефекту, що буде отриманий внаслідок впровадження комплексу запропонованих заходів у практику.

У висновках та пропозиціях (до 5 сторінок) необхідно коротко викласти теоретичні аспекти інноваційної привабливості та напрямів її покращення, аналітичні оцінки та узагальнення, конкретні підсумки досліджень, що були проведені у дипломній роботі, акцентуючи увагу на рекомендаціях і пропозиціях, їх значущості та економічній ефективності для розвитку підприємства.

У списку використаних джерел (до 70 джерел) обов'язково вказуються джерела, на які студент посилався в роботі, а також ті, на які немає посилань, але їх опрацювання допомогло студенту більш змістовно написати ті чи інші розділи.

У додатки виноситься вся інформація допоміжного характеру, що представлена у текстовій, табличній, графічній формі або у вигляді форм первинної статистичної звітності і не увійшла до складу основної частини.

Рекомендований обсяг додатків – не більше 20 сторінок.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Авдеева Ю. А. Нормативно-экономический аспект инновационного управления адаптивным развитием сферы технического агросервиса АПК / Ю. А. Авдеева // Инновационная деятельность. - 2012. - № 21. - С. 5-12а.
2. Андрійчук В.Г. Ефективність діяльності аграрних підприємств: теорія, методика, аналіз [Текст]: монографія. / В.Г. Андрійчук. – К.: КНЕУ, 2005. – 292с.
3. Борейко І. П. Оцінка інвестиційної діяльності аграрного сектора економіки / І. П. Борейко // Економіка АПК. – 2009. – № 12. – С. 74-79.
4. Василенко В.О. Інноваційний менеджмент: Навчальний посібник / В. О. Василенко, В. Г. Шматько. - К. : ЦУЛ, Фенікс. 2003. - 440с.
5. Волкова С. Н. Уровень эффективности управления инновационным развитием АПК / С. Н. Волкова, Е. Е. Сивак, М. А. Мясоедова // Управление экономическими системами: электронный научный журнал. - 2012. - № 40 (40). - С. 6.
6. Гаврилюк О. В. Інвестиційний імідж та інвестиційна привабливість АПК України / О. В. Гаврилюк // Фінанси України. – 2010. – №2. – С. 68–82.
7. Економіка і організація інноваційної діяльності :в АПК : практикум / [Витвицька О. Д., Скрипниченко В. А., Кулаєць М. М. та ін.] - К., 2009. - 248с.
8. Економіка і організація інноваційної діяльності: підручник / [Волков О. І., Денисенко М.П., Гречан А. П. та др.]; Под ред. О. І. Волкова. - [3-е изд.]. - К. : Центр учбової літератури, 2007. - 662 с.
9. Захарченко В. І. Інноваційний менеджмент: теорія і практика в умовах трансформації економіки : навч. посіб / В. І. Захарченко, Н. М. Корсікова, М. М. Меркулов. - К.: Центр учбової літератури - 2012. - 448 с.
10. Йохна М. А. Економіка і організація інноваційної діяльності : навч. посіб. / М. А. Йохна, В. В. Стадник. - К. : Видав. центр «Академія», 2005. - 400с.
11. Іванілов О.С. Економіка підприємства: підручник / О.С. Іванілов – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 728с.

12.Інноваційно-технологічний розвиток України: стан, проблеми, стратегічні перспективи : Аналітичні матеріали до Парламентських слухань [«Стратегія інноваційного розвитку України на 2010-2020 роки в умовах глобалізаційних викликів»]; за ред. Л. І. Федулової, Г. О. Андрощука ; Ін-т екон. та прогноз. НАН України. - К., 2009. - 196 с.

13.Кириленко І. Г. Деякі аспекти державної аграрної політики в умовах світової фінансової кризи / І. Г. Кириленко, В. В. Дем'янчук, Б. В. Андрющенко // Економіка АПК. — 2008. — № 11. — С 4-9.

14.Кожем'якіна М. Ю. Інвестиційне забезпечення як основа розвитку аграрної економіки України / М. Ю. Кожем'якіна // Економіка АПК. – 2009. – № 12. – С. 68-73.

15.Малкова Т. Б. Новые подходы к управлению инновационным развитием АПК региона / Т. Б. Малкова, Л. А. Ипатьева // Экономика, статистика и информатика. Вестник УМО. - 2013. - № 3. - С. 65-69.

16.Микитюк П.П. Інноваційна діяльність: Навч. пос. / П.П.Микитюк, Б.Г.Сенів - К.: Центр учбової літератури, 2009. - 392 с.

17.Минів Р. М. Інноваційний менеджмент : навч. посіб. / Р. М. Минів, Б. Б. Батюк. - Львів: в-во «Сполом», 2011. - 132 с.

18.Наукова та інноваційна діяльність в Україні у 2011 р. Статистичний збірник Державна служба статистики України. К.: ДП «Інформаційно-видавничий центр Держстату України». - 2012. - 305 с.

19.Павленко І.А. Економіка і організація інноваційної діяльності: Навчальний посібник. / І. А. Павленко. [Вид 2-ге, без змін.] - К: КНЕУ, - 2006. - 204с.

20. Пашута М. Інновації: понятійно-термінологічний апарат, економічна сутність та шляхи стимулювання: навч. посіб./ М. Пашута, О. Шкільнюк. - К.: Центр навчальної літератури, 2005. - 117 с.

21.Правдюк М. В. Вплив інновацій на економічну ефективність виробництва сільськогосподарської продукції / М. В. Правдюк // Економіка АПК. – 2012. - №4. – С. 162-165.

22. Семикіна К. В. Проблеми інвестування агропромислового комплексу України / К. В. Семикіна // Науковий вісник: Фінанси, банки, інвестиції – 2011 – №1. – С.85–89.

23. Стадник В. Інноваційний менеджмент: навч. посіб. / В. Стадник, М. Йохна. - К.: Академвидав, 2006. - 463 с.

ТЕМА: «ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНА ПРИВАБЛИВІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ АПК»

У **вступі** (до 3 сторінок) обґрунтовується актуальність обраної теми, характеризується стан проблеми, формулюються її мета, завдання дослідження, визначаються об'єкт, предмет, методи та інформаційна база дослідження, інформується про зміст роботи.

Розділ 1. (20-25 сторінок) основної частини складається з 3 підрозділів теоретичного характеру. В цьому розділі слід викласти суть проблеми інвестиційної привабливості ... (назва галузі) та ступінь її сучасної розробки, проаналізувати сучасний стан розвитку ринку продукції відповідної галузі на рівні області або країни, а також визначити методичні підходи в оцінці інвестиційної привабливості ... (назва галузі).

Розділ 2. (25-30 сторінок) включає 3 підрозділи аналітичного характеру на матеріалах конкретного підприємства. В ньому має бути надана коротка природно-економічна характеристика підприємства, умови господарювання, сучасні проблеми формування інвестиційної привабливості ... (назва галузі).

Базовий аналітичний матеріал, проміжні розрахунки та отримані кількісні результати мають бути подані у розроблених в другому розділі (або у винесених в додатки) таблицях, рисунках, графіках, діаграмах тощо.

На основі обробки та узагальнення аналітичних матеріалів студент повинен виявити і відобразити у дипломній роботі сучасні тенденції та характер впливу зовнішніх та внутрішніх чинників інвестиційної привабливості ... (назва галузі). Досить важливим є те, що узагальнення

теоретичних концепцій та висновки, що сформульовані на базі вивчення наукової літератури і викладені у першому розділі, повинні бути підтверджені конкретним практичним матеріалом у другому розділі.

Розділ 3. (30-35 сторінок) має містити обґрунтовані пропозиції щодо покращення інноваційно-інвестиційної привабливості ... (назва галузі), заходи, що сприяють підвищенню ефективності діяльності підприємства, має логічно продовжувати аналітичний (другий) розділ та носити проектно-рекомендаційний характер.

Резерви покращення інноваційно-інвестиційної привабливості ... (назва галузі) можуть бути визначені за допомогою виконання та використання прогнозних розрахунків.

Підготовка пропозицій щодо покращення інноваційно-інвестиційної привабливості підприємства на основі застосування методів економіко-математичного моделювання допоможе виявити тенденції розвитку галузі, передбачити очікувані результати від інвестиційних проектів тощо.

Рекомендації та пропозиції повинні мати глибоке наукове обґрунтування та впливати з результатів дослідження фактичного матеріалу.

Розробки та рекомендації мають базуватись на фактичних матеріалах об'єкта, використаного для досліджень. Реальне практичне значення пропозицій та рекомендацій доцільно підтвердити шляхом здійснення необхідних техніко-економічних розрахунків та визначенням розміру очікуваного економічного ефекту, що буде отриманий внаслідок впровадження комплексу запропонованих заходів у практику.

У висновках та пропозиціях (до 5 сторінок) необхідно коротко викласти теоретичні аспекти досліджуваної проблеми інноваційно-інвестиційної привабливості ... (назва галузі), аналітичні оцінки та узагальнення, конкретні підсумки досліджень, що були проведені у дипломній роботі, акцентуючи увагу на рекомендаціях і пропозиціях, їх значущості та економічній ефективності для діяльності підприємства.

У списку використаних джерел (до 70 джерел) обов'язково вказуються джерела, на які студент посилався в роботі, а також ті, на які немає посилань, але їх опрацювання допомогло студентіві більш змістовно написати ті чи інші розділи.

У додатки виноситься вся інформація допоміжного характеру, що представлена у текстовій, табличній, графічній формі або у вигляді форм первинної статистичної звітності і не увійшла до складу основної частини.

Рекомендований обсяг додатків – не більше 20 сторінок.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Актуальні проблеми аграрної реформи в Україні в умовах системної кризи світової економіки / [за ред. І. Г. Кириленка]. — К.: Програма Розвитку ООН, 2009. — 135 с.
2. Борейко І. П. Оцінка інвестиційної діяльності аграрного сектора економіки / І. П. Борейко // Економіка АПК. – 2009. – № 12. – С. 74-79.
3. Гаврилюк О. В. Інвестиційний імідж та інвестиційна привабливість АПК України / О. В. Гаврилюк // Фінанси України. – 2010. – №2. – С. 68–82.
4. Гаврилюк О. В. Інвестування в агросектор: ідентифікація та напрями усунення перешкод / О. В. Гаврилюк, Ю. О. Лупенко // Економіка АПК. – 2009. – № 6. – С. 63–68.
5. Економіка і організація інноваційної діяльності: підручник / [Волков О. І., Денисенко М.П., Гречан А. П. та др.]; Под ред. О. І. Волкова. - [3-е изд.]. - К. : Центр учбової літератури, 2007. - 662 с.
6. Жаворонкова Г. В. Інформаційне підприємництво: інновації, консалтинг, маркетинг / Г. В. Жаворонкова. - К. : Нац. Авіа. Ун-т., 2003. - 365с.
7. Жарун О. В. Фактори активізації інвестиційного клімату в АПК / О. В. Жарун // Матеріали всеукр. наук. конф. молодих учених – Умань: УДАУ, 2008. – С. 59-61.

8. Захарченко В. І. Інноваційний менеджмент: теорія і практика в умовах трансформації економіки : навч. посіб / В. І. Захарченко, Н. М. Корсікова, М. М. Меркулов. - К.: Центр учбової літератури - 2012. - 448 с.

9. Йохна М. А. Економіка і організація інноваційної діяльності : навч. посіб. / М. А. Йохна, В. В. Стадник. - К. : Видав. центр «Академія», 2005. - 400с.

10. Кириленко В. І. Інвестиційна складова економічної безпеки : [монографія] / В. І. Кириленко. – К. : КНЕУ, 2007. – 232 с.

11. Кожем'якіна М. Ю. Інвестиційне забезпечення як основа розвитку аграрної економіки України / М. Ю. Кожем'якіна // Економіка АПК. – 2009. – № 12. – С. 68-73.

12. Саблук П. Т. Інвестиційна привабливість аграрно-промислового виробництва регіонів України / П. Т. Саблук, М. І. Кисіль, М. Ю. Коденська; ред. М. І. Кісіля, М. Ю. Коденської. – К. : ННЦ ІАЕ, 2005. – 478 с.

13. Семикіна К. В. Проблеми інвестування агропромислового комплексу України / К. В. Семикіна // Науковий вісник: Фінанси, банки, інвестиції – 2011 – №1. – С.85–89.

14. Стадник В. Інноваційний менеджмент: навч. посіб. / В. Стадник, М. Йохна. - К.: Академвидав, 2006. - 463 с.

15. Стратегія інноваційного розвитку на 2010-2020 роки в умовах глобалізаційних викликів : Постанова Верховної Ради України // 2011. - № 11. - ст.. 72.

16. Харів П. Інноваційна діяльність підприємства та економічна оцінка інноваційних процесів: монографія / Петро Харів. - Тернопіль: Економічна думка, 2003. - 323 с.

17. Червінська Л. П. Проблеми формування прибутковості аграрного сектора економіки / Л. П. Червінська // Науковий вісник Академії муніципального управління. Серія: Економіка. – 2009. – Вип. 6. – С. 6-12.

18. Шосталь С. О. Активізація інвестиційного процесу в АПК України: проблеми та шляхи їх розв'язання / С. О. Шосталь // Статистика України. –

ТЕМА : «*ЕКОНОМІЧНЕ ОБГРУНТУВАННЯ ГОСПОДАРСЬКИХ РІШЕНЬ*»

У **вступі** (до 3 сторінок) обґрунтовується актуальність обраної теми, характеризується стан проблеми, формулюються її мета, завдання дослідження, визначаються об'єкт, предмет, методи та інформаційна база дослідження, інформується про зміст роботи.

Розділ 1. (20-25 сторінок) основної частини складається з 3 підрозділів теоретичного характеру. В цьому розділі слід викласти економічну сутність рішення, основні ознаки якісного та ефективного рішення, визначити методичні основи розробки та обґрунтування рішень господарської діяльності.

Розкрити основні підходи щодо прийняття рішень в умовах невизначеності та ризику, визначити показники ефективності інвестиційних та фінансових рішень

Розділ 2. (25-30 сторінок) включає 4 підрозділи аналітичного характеру на матеріалах конкретного підприємства. В ньому має бути надана коротка природно-економічна характеристика підприємства, умови господарювання, сучасні проблеми формування та ефективності використання ресурсного потенціалу галузі ... (назва галузі).

Базовий аналітичний матеріал, проміжні розрахунки та отримані кількісні результати мають бути подані у розроблених в другому розділі (або у винесених в додатки) таблицях, рисунках, графіках, діаграмах тощо.

На основі обробки та узагальнення аналітичних матеріалів студент повинен виявити і відобразити у дипломній роботі сучасні тенденції в розвитку підприємства та характер впливу зовнішніх та внутрішніх чинників на ефективність та якість прийнятих господарських рішень.

Досить важливим є те, що узагальнення теоретичних концепцій та висновки, що сформульовані на базі вивчення наукової літератури і

викладені у першому розділі, повинні бути підтверджені конкретним практичним матеріалом у другому розділі.

Розділ 3. (30-35 сторінок) має містити прийняття обґрунтованих рішень та напрямів, що сприяють підвищенню ефективності діяльності підприємства, має логічно продовжувати аналітичний (другий) розділ та носити проектно-рекомендаційний характер.

Резерви зростання ефективності використання ресурсного потенціалу галузі ... (назва галузі) можуть бути визначені за допомогою виконання прогнозних розрахунків, або застосування методів економіко-математичного моделювання.

Підготовка обґрунтованих інвестиційних та інноваційних рішень щодо використання інновацій допоможе виявити тенденції розвитку галузі, передбачити очікувані результати від запропонованих рішень тощо.

Рекомендації та пропозиції повинні мати глибоке наукове обґрунтування та впливати з результатів дослідження фактичного матеріалу.

Розробки та рекомендації мають базуватись на фактичних матеріалах об'єкта, використаного для досліджень. Реальне практичне значення пропозицій та рекомендацій доцільно підтвердити шляхом здійснення необхідних техніко-економічних розрахунків та визначенням розміру очікуваного економічного ефекту, що буде отриманий внаслідок прийняття господарського рішення.

У висновках та пропозиціях (до 5 сторінок) необхідно коротко викласти теоретичні аспекти інноваційної діяльності, обґрунтування шляхів та напрямів інноваційного розвитку підприємства (або назва галузі), аналітичні оцінки та узагальнення, конкретні підсумки досліджень, що були проведені у дипломній роботі, акцентуючи увагу на рекомендаціях і пропозиціях, їх значущості та економічній ефективності для розвитку підприємства.

У списку використаних джерел (до 70 джерел) обов'язково вказуються джерела, на які студент посилався в роботі, а також ті, на які немає посилань, але їх опрацювання допомогло студентові більш змістовно написати ті чи інші розділи.

У додатки виноситься вся інформація допоміжного характеру, що представлена у текстовій, табличній, графічній формі або у вигляді форм первинної статистичної звітності і не увійшла до складу основної частини.

Рекомендований обсяг додатків – не більше 20 сторінок.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Азаренкова Г.М. Аналіз моделювання і управління ризиком (в схемах та прикладах) : навч. посіб. / Г. М. Азаренкова. – Львів : Новий світ-2000, 2011. – 240 с.
2. Андреева Т. Є. Ризик у ринковій економіці : навч. посіб. / Т. Є. Андреева, Т. Е. Петровська. – Х. : Бурун Книга, 2005. – 128 с.
3. Вітлінський В.В., Великоіваненко Г.І. Ризикологія в економіці та підприємстві: [монографія] / Вітлінський В.В., Великоіваненко Г.І. - К.: КНЕУ, 2004. - 245 с.
4. Донець Л. І. Економічні ризики та методи їх вимірювання : [навч. посіб.] / Л. І. Донець. – К. : Центр навчальної літератури, 2006. – 312 с.
5. Івченко І. Ю. Моделювання економічних ризиків і ризикових ситуацій : навч. посіб. / І. Ю. Івченко. – К. : ЦУЛ, 2007. – 344 с.
6. Кондрашихін А. Б. Теорія та практика підприємницького ризику (Авторизований доступ) : навч. пос. / А. Б. Кондрашихін, Т. В. Пепа. – К. : ЦУЛ, 2009. – 224 с.
7. Клименко С. М. Обґрунтування господарських рішень та оцінка ризиків : навч. метод. посіб. для сам. вивч. дисц. / С. М. Клименко, О. С. Дуброва. – К. : КНЕУ, 2006. – 188 с.

8. Клименко С. М., Дуброва О. С. Обґрунтування господарських рішень та оцінка ризиків: Навч. посібник. / С. М. Клименко, О. С. Дуброва. — К.: КНЕУ, 2005. — 252 с.

9. Кузьмін О. Є. Обґрунтування господарських рішень і оцінювання ризиків : навч. посіб. / О. Є. Кузьмін, Г. Л. Вербицька, О. Г. Мельник. — Львів : Нац. ун-т «Лівівська політехніка», 2008. — 212 с.

10. Лук'янова В. В. Економічний ризик : навч. посіб. / В. В. Лук'янова, Т. В. Головач. — К. : Академвидав, 2007. — 464 с.

11. Машина Н. І. Економічний ризик і методи його вимірювання: Навч. посіб. / Машина Н. І. — К.: ЦНЛ, 2003. — 188 с.

12. Мороз О. Оптимальне управління економічними системами в умовах невизначеності та ризику : монографія / О. Матвійчук, А. Мороз. — Вінниця : Універсум, 2003. — 177 с.

13. Останкова Л. А. Аналіз, моделювання та управління економічними ризиками : навч. посіб. / Л. А. Останкова, Н. Ю. Шевченко. — К. : ЦУЛ, 2011. — 256 с.

14. Сараєва І. М. Системне моделювання процесу ідентифікації підприємницьких ризиків : [монографія] / І. М. Сараєва; ІПРЕЕД НАНУ. — О. : Фенікс, 2007. — 188 с.

15. Старостіна А. О. Ризик-менеджмент: теорія та практика : навч. посіб. / А. О. Старостіна, В. А. Кравченко. — К. : Політехніка, 2004. — 200 с.

16. Ступаков В. С. Риск-менеджмент : учеб. пособие / В. С. Ступаков, Г. С. Токаренко. — М. : Финансы и статистика, 2007. — 288 с.

17. Управління підприємницьким ризиком / за заг. ред. д-ра екон. наук Д. А. Штефанека. — Тернопіль : Економічна думка, 1999. — 224 с.

18. Чорноморченко Н. В. Обґрунтування господарських рішень і оцінювання ризиків : навч.-метод. посібник для сам. вивчення дисц. / Н. В. Чорноморченко, І. С. Іванова, Н. С. Приймак. — Львів : Магнолія-2006, 2010. — 260 с.